

Aan de minister van Justitie & Veiligheid

ref.nr.: 19.044 / 6.30.1

Amsterdam, 13 december 2019

betreft: Reactie COC Nederland op Wet regulering sekswerk

Excellentie,

U heeft recent de Wet Regulering Sekswerk (WRS) in consultatie gegeven. Sekswerkers binnen de LHBTI-gemeenschap maken zich grote zorgen over deze wet, en wij delen die zorgen. Hieronder reageren we op het voorstel.

Wij realiseren ons dat dit wetsvoorstel het resultaat is van een lang proces waar hard aan gewerkt is, met als doel om mensenhandel en geweld tegen sekswerkers te bestrijden. Wij kunnen ons vinden in dat doel, maar denken dat deze wet een tegengesteld effect zal hebben en de situatie rondom mensenhandel van en geweld tegen sekswerkers alleen maar zal verergeren.

In het kort zijn wij van mening dat dit wetsvoorstel schadelijke gevolgen zal hebben. Het voorstel criminaliseert sekswerk. Zo eist de wet van sekswerkers dat ze een vergunning aanvragen en dat ze worden opgenomen in een register. Werkt de sekswerker zonder vergunning dan loopt hij/zij/hen het risico op een boete van €20,750. Klanten riskeren een gevangenisstraf van 1 jaar en mensen die sekswerkers helpen kunnen 2 jaar gevangenisstraf krijgen.

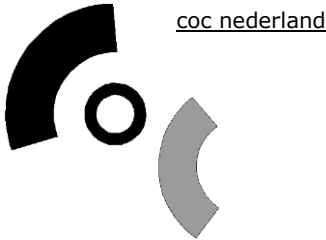
Wij zijn ervan overtuigd dat deze wet – veel meer dan nu – sekswerkers in de illegaliteit zal duwen. Dat komt omdat ze van sekswerkers verwacht dat ze een vergunning aanvragen. De eisen voor een dergelijke vergunning beperken de groep mensen die in aanmerking komt:

- De sekswerker moet minimaal 21 jaar zijn
- De sekswerker moet in Nederland mogen werken
- Sekswerkers zullen door de overheid beoordeeld worden op hun geschiktheid.

Sekswerkers die niet aan deze criteria voldoen, en dat zijn er nogal wat, worden gedwongen om illegaal, zonder vergunning, hun werk te doen. Illegaal werkende sekswerkers lopen een sterk verhoogd risico om slachtoffer te worden van mensenhandel en geweld. Dat is strijdig met het hoofdoel van de WRS.

Wij zijn ook bezorgd over het voorstel om sekswerkers in een register op te nemen. Naast informatie die de sekswerker identificeert komt er in het register ook informatie over de geschiktheid van de sekswerker volgens de overheid, alsmede aantekeningen over eventuele overtredingen van de wet. Ook voor hen die werken zonder vergunning. Wij verwachten dat een groot aantal sekswerkers zich niet zal willen laten registreren omdat ze zich zorgen maken over de privacy en veiligheid van het register. Zij zullen in de illegaliteit verdwijnen wat de kans op mensenhandel en geweld vergroot.

Sekswerkers die geen vergunning hebben zullen niet langer een beroep durven doen op de politie uit angst voor repressieve maatregelen. Zelfs onder de huidige wet, waar sekswerk legaal is, is de aangiftebereidheid extreem laag. Tevens zullen zij niet meer naar de dokter of de GGD durven, uit angst voor negatieve gevolgen.

Wij willen ook onder uw aandacht brengen dat sekswerk volgens ons gewoon werk is. Het recht op vrije keuze van arbeid is een mensenrecht en als zodanig vastgelegd in de Nederlandse Grondwet, de Europese Grondwet, en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties. De WRS beperkt het recht op vrije keuze van arbeid en is daarmee volgens ons strijdig met de Grondwet. Dat is een land als Nederland niet waardig.

Tevens bevreemdt ons de arbitraire leeftijdsgrens van 21 jaar. De Nederlandse wet acht iedereen vanaf 18 jaar handelingsbekwaam. Waarom meent de Nederlandse regering dan dat het nodig is een uitzondering te maken voor sekswerk? Zeker waar men wel vanaf 17 jaar mensen rekruteert voor het leger.

Verder vinden wij de hoogte van de sancties buitenproportioneel. Bij sekswerk gaat het om een handeling tussen twee mensen die daar beiden in toestemmen. Een handeling die geen risico voor de samenleving met zich mee brengt. Wij zijn verbijsterd dat de Regering meent een dergelijke vrijwillige handeling tussen twee mensen te moeten sanctioneren met een boete van €20.750 en gevangenisstraffen oplopend tot 2 jaar. Dat komt op ons buitensporig over. Zeker als je het vergelijkt met bijvoorbeeld de hoogte van snelheidsboetes. Een overtreder van de maximum snelheid brengt wel mensen in gevaar maar krijgt geen boete van €20.750.

Wij willen ook dat mensenhandel en geweld tegen sekswerkers aangepakt worden. We zijn echter van mening dat dit op een andere manier moet worden aangepakt dan via een vergunningstelsel en repressieve maatregelen. Laagdrempelige, toegankelijke zorg, community empowerment en versterken van de ketensamenwerking tussen zorginstellingen en politie zijn essentieel; waarbij goed wordt samengewerkt met sekswerkers en klanten.

Wij vragen u om dit wetsvoorstel in te trekken en te kijken naar betere alternatieven. Deze betere alternatieven bestaan, dus laten we daarvoor onze handen ineen slaan. Laten we een dialoog tot stand brengen tussen overheid, sekswerkers, en anderen om een beter en meer effectief alternatief te ontwikkelen.

Met vriendelijke groet,

Astrid Oosenbrug

Voorzitter COC Nederland